

MARAKA

Akta
2023.05.09

KT2 Saitoa



Aurkibidea

1. Parte hartzialeak eta helburuak.
2. Gasteizeko Udalaren esperientzia ezagutu.
3. Gakoen eta helburuen kontrastea.
4. Esperientzia gehiago ezagutzten.
5. Hurrengo pausuak, kontrastatzeko.
6. Konpromiso Taldearen hurrengo saioak eta saioaren itxiera.

*Eranskinak.



1. Parte-hartzialeak eta helburuak.

Bilera: Konpromiso Taldearen bigarren saioa OGP III. Konpromisoaren Etika Publikoari buruzko zikloan.

Data: 2023.05.09

Helburuak:

Bigarren saioaren helburu nagusiak hurrengoak izan dira:

- **Gasteizeko esperientzia ezagutu.**
- **Parte-hartzialeak testuinguruaren jarri**, orainarte egin den lana ezagutzera emanet.
- KT1 saioaren ondoren Begoña Romanekin izandako batzarra ezagutzera eman.
- KT1 eta Begoña Romanekin hitz egin ondoren, ateratako **gakoak eta helburuaren definizio berria aurkeztu eta kontrastatu.**
- **Esperientzia inspirazional gehiago ezagutu.**
- **Gasteizeko esperientzia eta beste esperientzien inguruan hausnartu.**

1. Parte-hartzailak eta helburuak.

Parte-hartzailak:



2. Gasteizko Udalaren esperientzia ezagutu.



- Gasteizko Udalaren kasu inspirazioanala ezagutzeko, bertako prozesuaren sortzaile eta komite etikoaren parte izan diren Amaia eta Anaren hitzaldia eraman da aurrera.
- Proiektuaren inguruko materialera heltzeko, klikatu hurrengo estekan: https://www.vitoria-gasteiz.org/wb021/was/contenidoAction.do?idioma=es&uid=u_65df5572_15bf0a1ac5c_7e17
- Hitzaldiaren ondoren, partaideek galderak egin eta hausnarketak partekeatu dituzte.

3. Gakoen eta helburuaren kontrastea.

- Begoña Romanekin izandako Maiatzaren 2ko batzarretik eta KTI saiotik ateratako gakoak (aktaren bukaeran atxikituta) eta hauek oinarritzat hartuz sortutako helburua aurkeztu da.
 - Helburu berriaren analisia egin da. Prozesuaren helburua definitzen duen esaldiaren inguruko hausnarketa burutu da, esaldia hurrengoa izanik:
 - “*Kode-etiikoak/ikuspegi etikoa sortu, berrikusi eta barneratzeko prozesu bat sistematizatu, parte-hartzea ardatz hartuta.*”
 - Gakoen eta helburuen inguruko hausnarketatik eztabaidea amankomun ez gidatu bat burutu da. **Eztabaidan landutako puntu nabarmengarrienak hurrengoak izan dira:**
 - **Era kundeek ez dute kode etikoa eta jokabide-kodea desberdintzen.** Beraz, erakunde askok kode etikoa izan beharrean jokabide-kodea daukate eginda, edo biak nahastuta.
 - **Gasteizeko prozesua ezagutzean etika publiko, kode etiko eta komite etikoaren inguruaren dagoen ezjakintasuna dela eta, helburua ezagutza partekatzean zentratzea erabakiz.**
 - Administrazioko langileen artean argitu beharreko kontzeptu/zalantzak hurrengoak dira:
 - Zer da etika publikoa?
 - Zer da kode etikoa? Eta zer ez da?
 - Zeintzuk dira kode etiko eta jokabide-kodeareen arteko ezberdintasunak?
 - Zer da komite etikoa? Betebehar, helburu, estruktura eta funtzionamendua ulertu.
 - Zer da konflikto etiko bat, eta zer ez?
 - Zer da metodologia deliberatzailea?
 - Zeintzuk dira kode etikoak modu parte-hartzailean sortzeko gakoak?

4. Esperientzia gehiago ezagutzen.

- Idazkaritza teknikoak martxan daukan ikerketan zehar ezagututako **hiru esperientzia inspiragarri** aurkeztu dira.
- Esperientziak ezagutu ondoren, Gasteizkoaren eta hauen inguruko **hausnarketa** burutu da taldeka, aurretiaz prestatutako txantiloi baten bidez hurrengo galderak erantzunez:
 - *Zer inspiratzen gaitu? Zer eraman beharko genuke gurekin?*
 - *Zeintzuk dira indarguneak?*
 - *Zer uste dugu ez dela egokia? Zer ez genuke gurekin eraman beharko?*
 - *Zeintzuk dira ahal/guneak?*
 - *Zein erronka uste dugu edukiko ditugula horrelako prozesu/ékimen bat aurerra eramaten?*
- Dinamikarekin amaitzeko, talde bakoitzak bere hausnarketak partekatu ditu.

- Aurkeztu diren **hiru esperientzia inspiragarriak** hurrengoak izan dira:

- **Murtziako Unibertsitatearen kode etikoa:** Interesgarria da kode etikoa modu parte-hartzailean sortzeko jarraitutako prozesua.
Dokumenturako sarbidea hurrengo estekan: <https://www.vitoria-gasteiz.org/docs/wb021/contenidosEstaticos/adjuntos/es/37/82/73782.pdf>
- **Kataluniako zerbitzu publikoaren kode etikoa:**
Murtziako Unibertsitatearen adibidean bezala, burututako prozesua da nabarmengarria. Horretaz aparte, kodearen ezaugarri, aspirazio eta estruktura ere interesgarriak dira.
Dokumenturako sarbidea hurrengo estekan: https://administraciopublica.gencat.cat/web/.content/organitzacio/etica-publica/codi-etic-servi-public/Codi_etic_SP_cast.pdf

4. Esperientzia gehiago ezagutzen.

- **Dialètic:** Kataluniako zerbitzari publikoentzako sortutako zerbitzu berri bat da. Bertan hausnartzeko eta sensibilizatzeko gunea eskaintzen da, baina horretaz haratago, kontsulta-kanal bat ere dago. Bertan, jarduera profesionalaren egunerokoan sortzen diren zaldantza edo dilema etikoak azaldu eta hauen kudeaketan laguntzen zaie. Sentsibilizazioako kapsulak, baliabideak, tresnak eta dilema etikoen adibideak ditu ere.

Azpizerbitzu honek webgune zaindu eta erakargarri baten batzen dira, erabilgarritasuna handitzeko helburuarekin.

Dokumenturako sarbidea hurrengo estekan: <https://guies.antifrau.cat/es/node/94>

*Esperientzia inspirazionalen inguruko saioan erabilitako fitxak aktaren amaiaran daude.

- Denbora falta dela eta, taldeek Gasteizeko Udalaren esperientzia inspirazionala bakkarril aztertu ahal izan dute xehetasunez. Osatutako txantiloia aurkezpenaren

- amaieran daude, baina **hurrengo hausnarketak azpimarratu** behar dira:

- Gako inspiratzaileak:
 - Formazio eta esperientzia egunerokotasunean aplatzea.
 - Metodologia deliberatiboa.
- Aniztasuna bilatzea prozesuaren parte-hartzean.
- Indarguneak:
 - Gaiean interesa piztea lortu izana lan-taldean.
 - Prestakuntza eta sentsibilizazioa oinarri bezala izatea.
- Hobetzeko puntuak:
 - Materialaren estetika gehiago lantzeak gaia erakargarriagoa bihurtuko du.



4. Esperientzia gehiago ezagutzen.

- Komiteak gomendioak ematea hauetako eskuatuak izan
gabe kontraesankorra izan daiteko?
- Ahulguneak:
 - Etengabeko langile egitura aldaketak.
 - Gatazkak ez dira komitera heltzen.
- Erronkak:
 - Etilka publikoa eta kode etikoa erakargarri bihurtu.
 - Langile berrieik kode etikoa barneratzea.
 - Denbora inbertitu ahal izatea.
 - Politikarien ere prozesua babestea.

5. Hurrengo pausuak, kontrastatzeko.

- Prozesuaren helburua definitzen duen esaldiaren inguruko hausnarketaren ondoren, **hellburuarekin, aurrera jarraitzea erabaki da**: “Kode-etikoak/ikuspegi etikoa sortu, berrikusi eta barneratzeko prozesu bat sistematizatu, parte-hartzea ardatz hartuta.”
- Erakundeen barne prozesua sistematizatzeko helburu horri erantzuteko, **gako nagusiak eta urrats nabarmenak bilduko dira**. Sistematizazio prozesu horretan bildu beharreko **hiru puntu nagusi identifikatu dira**, nahiz eta Konpromiso Taldearekin kontrastatzeko geratzen diren:

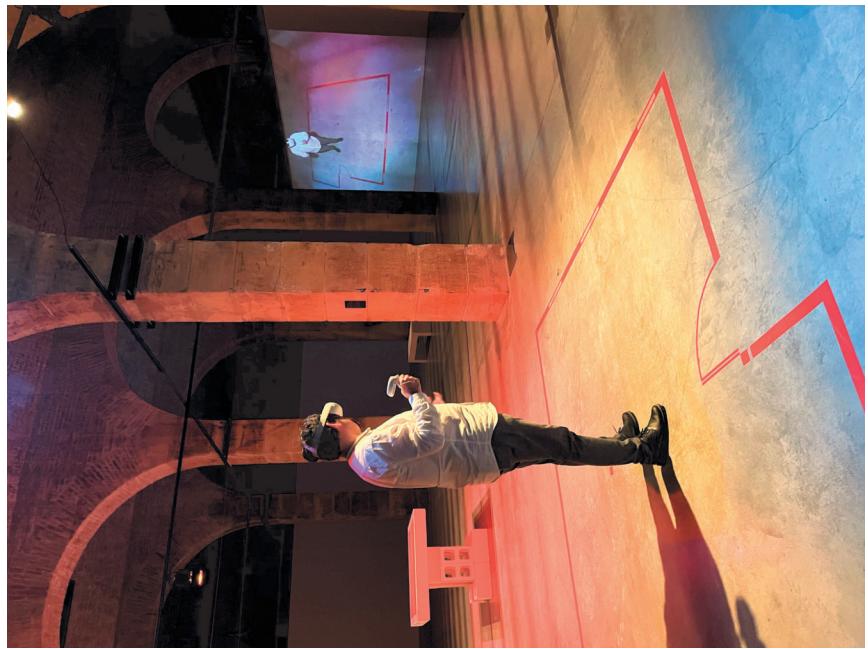
 1. **Gako nagusiak** (zer bai/ez da kode etikoa; zergatik eta zertarako kode etikoa...) bilduko dira. KT2 saio honetako hausnarketak aintzat hartuko dira horretarako (aurkezpenaren 3. puntu).
 2. Gakoez gain, **jarraitu beharreko urrats nagusiak** identifikatuko dira, hauen artean, **formazio proposamen zehatz bat** barneratuaz.
 3. Jada koderen bat onartua duten erakundeetan, **jardunbide-etikoaren eta kode etikoaren arteko ezberdintasunak identifikatzeko eta bien arteko lotura edota uztarketa egiteko** baliagarria izango da. Bide horretan, erakundeetan jada onartuak dauden jardunbide-kodeen hitzaurrea aztertea abiapuntu izan daitekeela adierazi da. Honez gain, kodearen errebisio aldia prozesu hauek abiatzeko une egokia izan daitukeela adierazi da.

6. Konpromiso Taldearen hurrengo saioa eta saioaren itxiera.

- Konpromiso Taldearen saioen daten proposamenak aurkeztu eta kontrastatu dira, hurrengoak izanik:

- **KT1: Martxoak 20** - Marzo - Gipuzkoako Foru Aldundia
- **KT2: Maiatzak 9** - Mayo - Vitoria-Gasteiz
- **KT3: Iraillak 19** - Septiembre - Innobasque
- **KT4: Azaroak 7** - Noviembre - Gipuzkoako Foru Aldundia

- Itxieran Montehermoso kulturgunea ezagutu dugu.



3. Konpromisoaren idazkaritza teknikoa:

MARAKA

www.maraka.co
garazi@maraka.co

Eskerrik asko!



*Eranskinak.

Prozesuaren helburuaren definizioa

Definición del objetivo del proceso

Gako batzuak:

- Ondorengo **tesitik abiatzea** erabaki da: udal gehienek kode etikoa eginda izango dutela uste da, baina lanketa sakon eta parte-hartzailerik gabe.*
*Erakundeek kode etikoa eta jokabide-kodea desberdintzen ez dutelaz ohartzean tesi hau faltatzat jo da, askok jodabide-kodea daukate lako eginda “kode etiko”-aren izenpean, dokumentuaren 6. orrian azaldu den bezala.
- **Escalablea** izan behar da: herri txikientzako ere baliogarria izan behar da.
- Helburua ez da kode etiko izatea baizik eta hau (edo honen ikuspegia) lan-taldean eta egiteko moduetan **barneratzea**.
- Sistemak **erronka etikoei aurre** egiteko balio behar du, **prebentiboa** izan behar baita.
 - “Zein lau galdera egin behar ditugu prozesu bat martxan jarri aurretik? ”.
- Algunas claves:
 - Se ha optado por **partir de la tesis** de que la mayoría de los Ayuntamientos tendrán elaborado un código ético, pero sin un trabajo exhaustivo y participativo.
 - Tiene que ser **escalable**: también tiene que ser válido para los pueblos pequeños.
 - No se trata de tener un código ético, sino de **interiorizarlo** (o su visión) en el equipo de trabajo y en las formas de hacer.
 - El sistema debe servir para **afrontar retos éticos**, porque hay que ser preventivo.
 - «¿Qué cuatro preguntas debemos hacer antes de poner en marcha un proceso?».



Gipuzkoako
Foru Aldundia

Gobernación Departamental

OGP
LOCAL
Euskadi
Innobasque

Berrikuntza Eusko Agentezia
Agencia Vasca de la Innovación

Esperimentziaz ezagutzen Conociendo experiencias

Kataluniako zerbitzu publikoaren kode etikoa Código ético del servicio público de Cataluña

Kataluniako zerbitzu publikoaren kode etiko hori Kataluniako Parlamentuak Generalityaren Gobernuari 2016ko urriaren emandako agirduaren ondorio da. Kodearen helburu nagusia da zerbitzari publikoen jarduketa balioen gakotik bideratzea, horrela beren jardueraren osotasuna indartuz eta, horrela, zerbitzu publikoa hobetzen, kaltitate demokratikoa hobetzen eta herriarrek beren erakundeetan duten konfianza berreskuratzten lagunduz.

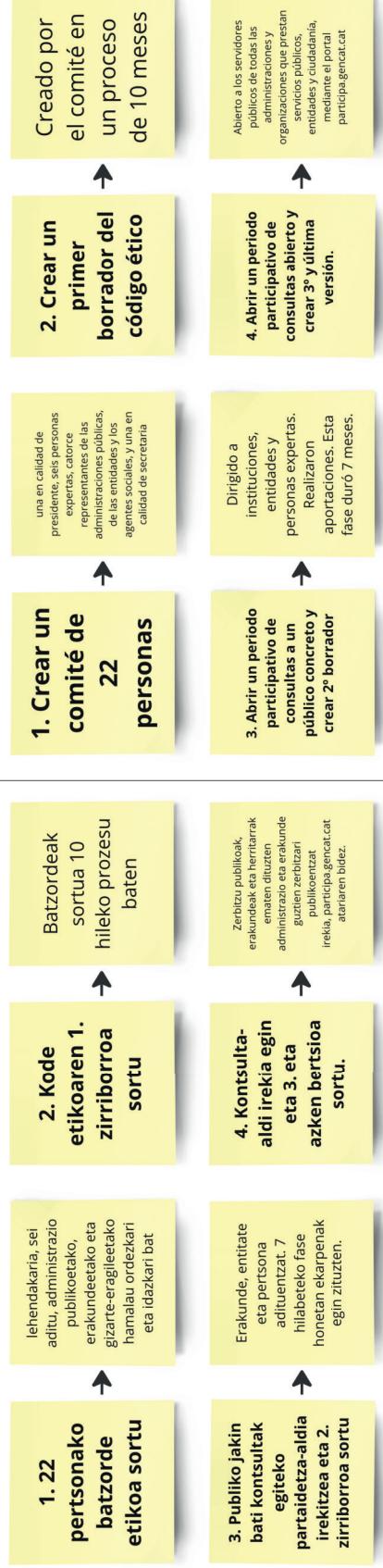
Este Código ético del servicio público de Cataluña responde al mandato que el Parlamento de Cataluña hizo al Gobierno de la Generalitat el mes de octubre de 2016.

El objetivo principal del Código es orientar la actuación de los servidores públicos desde la clave de los valores, reforzando así a esta manera la integridad de su actuación y contribuyendo así a impulsar la mejora del servicio público, la mejora de la calidad democrática, y la recuperación de la confianza de la ciudadanía en sus instituciones.

Dokumentua / Documento



Prozesua Proceso



Oharrak Notas

*Eraiskinak.

Esperimentziak ezagutzen Conociendo experiencias

Murtziako Unibertsitatearen kode etikoa Código ético de la Universidad de Murcia

Murtziako Unibertsitatearen (UMU) kode etikoa erakundeak bere historiaren une konkretu honetan lehentasunekoak zotzen dituen zenbait balio zehazten diu en dokumentua da, gizartearren zerbitzura lehenengo ehuun urteak bete dituenean.

El código ético de la Universidad de Murcia (UMU) es el documento en el que se explicitan algunos valores que la institución considera prioritarios en este preciso momento de su historia, cuando acaba de cumplir sus primeros cien años al servicio de la sociedad



Prozesua Proceso	Dokumentua / Documento
1. Fasea: Egoeraren eta ingurunearen azterketa	1.1. Sei pertsonak osatutako talde teknikoa sortu 1.2. Egingo den prozesuaren berri eman 1.3. Erakundaerakin zerikusia duten eragileei elkarrizerak egin (42)
2. Fasea: Kodearen lehen proposamena idatzi	2.1. Hiru galdeketak online egin, lehen Erakundearen "Encuestas" aplikazioaren bidez, bat agente talde bakotzaentzat. 2.2. Hiru galdeketak online egin, lehen inkesta, identifikatuak arazo etiko nabusiak percepzioa berresteko.
3. Fasea: Planteamendu finala	3.1. Kodearen lehen bertsioa eragile-taldeei aurkeztu, hobetzeko iradokituzunak jaso. 3.2. Proposamen hobetsua bidali etika publiko adituei (kasu honetan Fundació Etnor)
Fase 4: Kode Etikoaren Garapena	4.1. Kode Etikoa argitaratu eta jendaurrean aurkeztu 4.2. Kode Etikoa jarraiaren horretarako ekimenen bidez garatzeko proposamena 4.3. Kode Etikoen baliolaik heliaru horretarako ekimenen bidez garatzeko proposamena 4.4. Kode Etikaren jarraiaren Batzordea sortzea
Fase 1: Análisis de situación y entorno	
1.1. Crear un equipo técnico conformado por seis personas	
1.2. Dar a conocer el proceso que se llevará a cabo	
1.3. Hacer entrevistas (42) a agentes relacionados con la organización	
2.1. Llevar a cabo tres cuestionarios en línea para ratificar la percepción acerca de los principales problemas éticos identificados en la primera encuesta.	
2.2. Llevar a cabo tres cuestionarios en línea para ratificar la percepción acerca de los principales problemas éticos identificados en la primera encuesta.	
2.3. El equipo técnico redacta una primera versión del código	
3.1. Presentar la primera versión del código a los grupos de agentes con la finalidad de recoger sugerencias de mejora	
3.2. Envíar propuesta mejorada a expertos en ética pública (en este caso Etnor).	
3.3. Recibir las sus observaciones, se creó el código final	
3.4. Envío de la propuesta mejorada a expertos en ética pública (en este caso Etnor).	
4.1. Edición y presentación pública del Código Ético	
4.2. Difusión interna y externa del Código Ético	
4.3. Propuesta de desarrollo de los valores del Código Ético mediante iniciativas destinadas a este fin	
4.4. Creación de una Comisión de Seguimiento del Código Ético	

Esperientziak ezagutzen Conociendo experiencias

DialÈtic

DialÈtic zerbitzari publikoentzako zerbitzu berria da, eta kudeaketa publikoari aplikatutako etikaren arloan hausnartzeko eta sensitivizatzeko gunea eskaintzen du.

Erenu horretan kontsulta-kanal bat ere badago, eta, bertan, jardueru profesionalaren egunerokoan sortzen diren zalaniza edo dilema etikoak aipa daitezke. Zalaniza horiek behar bezala kudeatzenez hadiria, erakundeareen osotasuna arriskuan jar dezakeite. DialÈtic-ek enika eta osotusun publikoaren arloko eduki espezializatuak dituzten atalak, sensibilizazioak kapsulak, baliabideak eta tresnak eta dilema etikoen adibideak dititu, besteari beste.

Web orria Página web

DialÈtic

Uso responsable del servicio de consulta	Consulte	Ejemplos de situaciones de incertidumbre ética	Sensibilización y formación
Consultas destacadas	Recursos y publicaciones	Actualidad	Azalpen bideoa / Vídeo explicativo
Oharrak Notas			



Web orria / Página web



Azalpen bideoa / Vídeo explicativo

DialÈtic es un nuevo servicio dirigido a los servidores y servidoras públicos que ofrece un espacio de reflexión y sensibilización en materia de ética aplicada a la gestión pública.

El espacio incluye un canal de consulta donde pueden dirigirse aquellas dudas o dilemas éticos que surgen en el día a día de la actividad profesional y que, si no se gestionan adecuadamente, pueden poner en riesgo la integridad institucional. DialÈtic incorpora, también, secciones con contenidos especializados en materia de ética e integridad públicas, cápsulas de sensibilización, recursos y herramientas y ejemplos de dilemas éticos, entre otros.

Kontsulta individualen inguruko azalpen bideoa
Vídeo explicativo de consultas individuales

*Eranskinak.

Esperimentzial ezagutzen Conociendo experiencias

Gasteizko Udala Ayuntamiento de Vitoria-Gasteiz

• 1. TALDEA: Elixabete Arrieta, Goizalde Atxutegi, Mikel Pagola

Zerik inspiratzen gaitu? Zer eraman beharko genutke gurekin?

¿Qué nos inspira? ¿Qué deberíamos llevarnos con nosotros?

Prozesua parteekatua izatea.

- Aniztasuna bilatzea, denak parekatuz eta euren kodearen zati bilakatzu.
- Gomendio etikoak egiteko gaitasuna.
- Kode etikoak ez da konduktakodea.

Zeintzuk dira ahulguneak? ¿Cuáles son las debilidades?

- Beharrezko denbora hartu dute.
- Komite Etilkoa sortu izana.
- Formazioa (prozesua, edukiak, bidelagunak).
- Komuniazioa (irakurterrazza)

Zerik use dugu ez dela egokia? Zer ez genutke gurekin eraman beharko?

¿Qué creemos que no es adecuado? ¿Qué no deberíamos llevarnos con nosotros?

Diseinua!! Estetika :) (Domun)

Zeintzuk dira ahulguneak? ¿Cuáles son las debilidades?

- Zergatik ez dira "gatazkariak" heltzen: ez dakigu identifikatzen, ez gara ausartzen...
- Gehiegizan dalitezke (batzorde etikoa).
- "Sektore gogorra". Botere sinbolikoa nola erakarri.

Zein erronka use dugu edukiko ditugula horrelako prozesu/ekimen bat aurerra eramatzen?

¿Qué retos creemos que tendríamos llevando a cabo un proceso/initiativa de este tipo?

Denbora (egiteko, aurre pausuak emateko justo) -> nahiz eta orain momentu ona izan (legiegintzaldi berria).

*Eranskinak.

Esperimentzial ezagutzen Conociendo experiencias

Gasteizko Udala Ayuntamiento de Vitoria-Gasteiz • 2. TALDEA: Itsaso Olaizola, Garbiñe Aramendi, María Presa, Joanes Alkorta

Zerik inspiratzen gaitu? Zer eraman beharko genutke gurkin?

¿Qué nos inspira? ¿Qué deberíamos llevarnos con nosotros?

- **Formazioa eta esperientzia:** tresna erabilgarri gisa, egunerorako eta kulturan sartzeko.
- **Aurreirritziak baztertzea lortzen da prozesuan:** Metodologia deliberatiboa.
- **Zeharkakoak bideratzeko baliogarria izan da (interdepartamentala).**

Zeintzuk dira ahulguneak? ¿Cuáles son los puntos fuertes?

- Barne partaidetzeta prozesu aberatsa eta anitzta (multikanaia).
- Hasieran alderdi politiko guztiak.
- Formazioa.
- Galdetegia.
- Komiteko kideak.

Zerik use dugu ez dela egokia? Zer ez genutke gurkin eraman beharko?

¿Qué creemos que no es adecuado? ¿Qué no deberíamos llevarnos con nosotras?

- **Komitearen bi funtzioak: gatazkak etikoetan kontzultak / gomendioak: baliogarriak, balioen harremana?** Nolabait egin (exposición de motivos)
- **Kode etikoa: código de conducta, jardunketa kodea.**

Zeintzuk dira ahulguneak? ¿Cuáles son las debilidades?

- **"Kode etiko" kontzeptua?** Erakargarri nola egin...

Zein erronka use dugu edukiko ditugula horrelako prozesu/ekimen bat aurerra eramatzen?

¿Qué retos creemos que tendríamos llevando a cabo un proceso/initiativa de este tipo?

- **Maila politikoan sinestea:** babestea.
- **"Gatazkak eremuak"** identifikatzea.
- **Emaitzak publiko egitea, gardentasuna -> mugimendua eragin dezake beste erakundeetan.**

*Eranskinak.

Esperimentzial ezagutzen Conociendo experiencias

Gasteizko Udala Ayuntamiento de Vitoria-Gasteiz • 3. TALDEA: Haritz Ugarte, Amagoia Ibarrondo, Kotelo

Zerik inspiratzen gaitu? Zer eraman beharko genutke gurekin?

¿Qué nos inspira? ¿Qué deberíamos llevarnos con nosotros?

- **Enfokea, hausmarketa etikoa bultzatu -> eguneroko gatazken aurrean irtenbideak adosten.**

Zer utse dugu ez dela egokia? Zer ez genutke gurekin eraman beharko?

¿Qué creemos que no es adecuado? ¿Qué no deberíamos llevarnos con

- **Prozesua dēnboran gehiegiz ez lutztea.**

Zeintzuk dira ahulguneak? ¿Cuáles son las debilidades?

- **Interesa pizteko ahalmena/lanketa. Lortu dute erakargarría /zatea.**
- **Prestakuntza + sensibilizazioa oinarri bezala.**
- **Politikariak hasieratik sartuta.**
- **Baloreak adostea etxean.**

Zeintzuk dira ahulguneak? ¿Cuáles son las debilidades?

- **Egitura aldaketak: jubilazioak, OPEak, hauteskundeak...**
- **Prozesua aldaketen aurrean babestu behar da (langile berriei harrera, prestakuntza plana, OPE galderak...)**

Zein erronka utse dugu edukiko ditugula horrelako prozesu/ekimen bat aurerra eramatzen?

¿Qué retos creemos que tendríamos llevando a cabo un proceso/iniativa de este tipo?

- **"Gauzak egin dituzten" erakundeei uleitaraztea arlo honetan ere landu behar dela. Ez du balio bakarrik arlo bat lantzea.**
- **Etika publikoaren ikuspegi orokorra indartu behar da -> prestakuntza bitartez.**